

Isa

Chapter 7

Javanese Interlinear

Reference: Javanese Bible (SABDA)

עָלָה יְהוּדָה מֶלֶךְ עֲזִיָּהוּ בֶן-יֹתָם בֶּן-אָחָז בִּימֵי נִיחֵי 1
minggah Yehuda ratu Uzia putra- Yotam putra- Akhas ing-dinten-dinten Lan-dados
[H5927](#) [H3063](#) [H4428](#) [H5818](#) [H3147](#) [H0271](#) [H3117](#) [H1961](#)

לְמַלְחָמָה יְרוּשָׁלַם יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ-רִמְלֵיָהוּ בֶן-וּפְקָח אֲרָם מֶלֶךְ-רִזִּין
kangge-perang Yerusalem Israel ratu- Remalya putra- lan-Pekah Aram ratu- Rezin
[H4421](#) [H3389](#) [H3478](#) [H4428](#) [H7425](#) [H6492](#) [H0758](#) [H4428](#) [H7526](#)

עָלָה: tumrap-piyambakipun
לְהִלָּחֵם kangge-ngawonaken
יָכַל saged
וְלֹא nanging-mboten
עָלָה: tumrap-piyambakipun
[H3201](#) [H3808](#)

Ing nalika jamane Sang Prabu Akhas, putrane Sang Prabu Yotam, putrane Sang Prabu Uzia, nata ing nagara Yehuda, Sang Prabu Rezin, ratu ing nagara Aram, kalawan Sang Prabu Pekah putrane Sang Remalya, ratu ing Israel, padha nglurug perang menyang ing Yerusalem, nglawan kutha iku, nanging ora padha bisa ngalahake.

עַל- אֲרָם נָחָה לְאֹמֶר דָּוִד לְבַיִת וַיִּנְד 2
wonten-ing- Aram Sampun-kendel ngucap Daud dhateng-dalem Lan-dipunparing-pirsa
[H0758](#) [H5117](#) [H0559](#) [H1732](#) [H5046](#)

וְעַיִ- עֲצִי- כְנוּעַ עַמּוֹ וּלְבָב לְמָנָח וַיִּנֵּעַ אֶפְרַיִם
wana wit-witan- kados-geteripun umat-ipun lan-manah manah-ipun Lan-geter Efraim
[H6086](#) [H5128](#) [H3824](#) [H3824](#) [H5128](#) [H0669](#)

רֵיחַ: angin
מִפְּנֵי- saking-ngajeng-
[H7307](#) [H6440](#)

Banjur ana kang ngaturi pawarta marang tedhake Sang Prabu Dawud mangkene: "Aram sampun kekemah wonten ing wilayah Efraim," ing kono panggalihe Sang Prabu Akhas lan atine para kawulane padha gumeter kaya hiyad-hiyuding wit-witan ing alas kang katempuh ing angin.

אָחָז לְקִרְיָתָא נָא צָא- יִשְׁעִיָּהוּ אֶל- יְהוּוָה וַיֹּאמֶר 3
Akhas kangge-nemoni ta Medala- Yesaya dhateng- Yéhuwah Lan-ngandika
[H0271](#) [H7125](#) [H4994](#) [H3318](#) [H0413](#) [H3068](#) [H0559](#)

הַבְּרִכָּה תַעֲלֵת קִצָּה אֶל- בְּנֵד יִשׁוּבוּשָׁאֵר אֲתָה
blumbang selokan pungkasan dhateng- putra-panjenengan lan-Sear-Yasub panjenengan
[H1295](#) [H0413](#) [H7610](#)

כּוּבֵס: tukang-ngumbah
שָׂדֵה palemahan
מַסְלֵת margi
אֶל- dhateng-
הַעֲלִינָה inggil
[H3526](#) [H4546](#) [H0413](#)

Sang Yehuwah banjur ngandika marang Nabi Yesaya: "Sira mangkata nemonana Akhas, sira lan Syear Yasyub, anakira lanang, menyang ing wekasane ilen-ilening blumbang ndhuwur, menyang ing dalan gedhe ing ara-ara Tukang Penatu,

אֵל- תִּירָא	אֵל- תִּירָא	וְהִשְׁקֵט	הַשְׁמֵר	אֱלִיוֹ	וְאָמַרְתָּ	4
ajrih	Sampun-ngantos-	lan-tentrem	Waspada	dhateng-piyambakipun	Lan-ngucapna	
H3372	H0408	H8252	H8104	H0413	H0559	

הָאוּרִים	זַנְבוֹת	מִשְׁנֵי	רִיחֵי	אֵל-	וּלְכַבְּדָהּ
kayu-murub	buntut	saking-kalih	ringkih	sampun-ngantos-	lan-manah-panjenengan
H0181	H2180	H8147	H7401	H0408	H3824

רִמְלֵיהּוּ:	וּבֶן-	וְאָרָם	רִזִּין	אֶפֶרַיִם	בְּחֵרִי-	הָאֵלֶּה	הָעֵשְׂנִים
Remalya	lan-putra-	lan-Aram	Rezin	bebendu	ing-murkanipun-	punika	ing kang-bekuluk
H7425		H0758	H7526	H0639	H2750	H0428	H6226

lan matura mangkene: Panggalih dalem ingkang teteg tuwin ingkang tetep ayem, sampun ajrih, sarta panggalih dalem sampun ngantos gumeter awit saking tegesan kajeng bong kalih ingkang kumelun punika, punika mulad-mulading nepsunipun Rezin tuwin Aram saha anakipun Remalya.

וּבֶן-	אֶפְרַיִם	רַעְהָ	אָרָם	עֲלִיף	יַעֲזֵן	בִּילִי-	יַעֲזֵן	8
lan-putra-	Efraim	awon	Aram	tumrap-panjenengan	sampun-ngrancang	bilih-	Amargi	
	H0669		H0758		H3289		H3282	

רִמְלֵיהּוּ: לְאָמַר:
Remalya ngucap
[H7425](#) [H0559](#)

Ing sarehne Aram lan Efraim kaliyan anakipun Remalya sampun sami ngrancang badhe nandukaken piawon dhumateng panjenengan dalem, kalayan tembungipun:

אֱלִינוּ	וְנִבְקַעְנָהּ	וְנִקְיָצְנָהּ	בִּיהוּדָה	נַעֲלָה	6
kangge-kita	lan-kita-ngrampas	lan-kita-ngganggu	dhateng-Yehuda	Sumangga-kita-mingwah	
H0413	H1234	H6973	H3063	H5927	

ס	טַבְעָל:	בֶּן-	אֵת	בְּתוֹכָהּ	רַטוּ	וְנִמְלִיף
¶	Tabeel	putra-	-	ing-tengah-ipun	ratu	lan-kita-ngangkat-ratu
				H0853	H8432	H4428

Ayo padha nempuh Yehuda lan padha diweden-wedeni sarta dirayud, anake Tabeel nuli diangkat dadi ratu ana ing satengahe,

תְּהִיָּה:	וְלֹא	תְּקוּם	לֹא	יְהוּוָה	אֲדֹנָי	אָמַר	כֹּה	7
badhé-kelampahan	lan-mboten	badhé-madeg	Mboten	Yéhuwah	Gusti	ngandika	Mekaten	
H1961	H3808		H3808	H3069	H0136	H0559	H3541	

milanipun pangandikanipun Pangeran Yehuwah makaten: Iku ora bakal kelakon, lan ora bakal kedadean,

שְׂשִׁים	וּבְעוֹד	רִזִּין	דַּמְסִיק	וְרֹאשׁ	דַּמְסִיק	אָרָם	רֹאשׁ	כִּי	8
sewidak	Lan-ing-salebetipun	Rezin	Damsyik	lan-sirah	Damsyik	Aram	sirah	Amargi	
H8346	H1157	H7526	H1834		H1834	H0758			

מַעַם:	אֶפְרַיִם	יַחַת	שָׁנָה	וְחִמְשׁ
saking-dados-umat	Efraim	badhé-remuk	taun	lan-gangsal
	H0669		H8141	H2568

sabab Damsyik iku ibu-kotaning Aram, lan Rezin iku sesirahe Damsyik. Ing sajrone sawidak lima taun Efraim bakal pecah ora dadi bangsa maneh.

לֹא	אִם	רִמְלֵיהּוּ	בֶּן-	שַׁמְרוֹן	וְרֹאשׁ	שַׁמְרוֹן	אֶפְרַיִם	וְרֹאשׁ	9
mboten	Menawi	Remalya	putra-	Samaria	lan-sirah	Samaria	Efraim	Lan-sirah	
H3808		H7425		H8111		H8111	H0669		

ס	תְּאֵמְנִי:	לֹא	כִּי	תְּאֵמְנִי
¶	panjenengan-badhé-dipunkukuhaken	mboten	saèstu	panjenengan-pitados
	H0539	H3808		H0539

Lan Samaria iku ibu-kotane Efraim, sarta anake Remalya iku sesirahe Samaria. Manawa sira padha ora pracaya, sira ora bakal padha tulus santosa.”

וַיִּוְסַף יְהוָה רָבֵר אֶל- אָחָז לְאמֹר: 10
 Lan-nglajengaken Yéhuwah ngandika dhateng- Akhas ngucap
[H3254](#) [H3068](#) [H1696](#) [H0413](#) [H0271](#) [H0559](#)

Sang yehuwah nglajengake pangandikane marang Sang Prabu Akhas, mangkene:

שָׁאֵל- לָךְ אֹת מֵעַם יְהוָה אֱלֹהֵיךָ 11
 Nyuwuna- kangge-panjenengan pratandha saking Yéhuwah Gusti-Allah-panjenengan
[H7592](#) [H0226](#) [H0226](#) [H3068](#) [H0430](#)

הַעֲמִי שָׁאֵלָה אוֹ הַנְּבִיאָה לְמַעַלָּה: 12
 Ndadosaken-jero panyuwunan utawi ndadosaken-inggil kangge-ninggil
[H6009](#) [H7585](#) [H1361](#) [H4605](#)

“Sira nyuwuna sawijining pratandha marang Sang Yehuwah Gusti Allahira, sanadyan iku saka ing jagading wong mati kang ana ing ngisor dhewe utawa saka ing panggonan kang dhuwur dhewe, kang ana ing ngaluhur.”

וַיֹּאמֶר אָחָז לֹא- אֲשַׁאֵל וְלֹא- אֲנֹסָה אֶת- 12
 Lan-ngucap Akhas Mboten- kawula-badhé-nyuwun lan-mboten- kawula-badhé-nyoba -
[H0559](#) [H0271](#) [H3808](#) [H7592](#) [H3808](#) [H5254](#) [H0853](#)

יְהוָה: 13
 Yéhuwah
[H3068](#)

Nanging unjuke Sang Prabu Akhas: “Kawula boten purun nyuwun, kawula boten purun nyobi dhumateng Sang Yehuwah.”

וַיֹּאמֶר שְׂמֵעוּ- נָא בֵּית דָּוִד הַמַּעֲט 13
 Lan-piyambakipun-ngandika Mirengaken- ta dalem Daud Punapa-sakedhik
[H0559](#) [H8085](#) [H4994](#) [H1732](#) [H4592](#)

מִכֶּם הַלְּאֹת אֲנֹשִׁים כִּי תֵּלְאוּ נָם 14
 kangge-panjenengan ndadosaken-sayah manungsa bilih panjenengan-ndadosaken-sayah ugi
[H3811](#) [H0376](#) [H3811](#) [H1571](#) [H3811](#)

אֶת- אֱלֹהֵי: 15
 - Gusti-Allah-kawula -
[H0853](#) [H0430](#)

Nabi Yesaya nuli matur: “Dhuh tedhakistan Sang Prabu Dawud, mughi sami karsaa midhangetaken! Punapa dereng cekap panjenengan dalem sami damel sayahipun tiyang, ngantos panjenengan dalem ugi damel sayahipun Gusti Allah kawula?”

לָכֵן יְתֵן אֲדֹנָי הוּא לְכֶם אֹת הִנֵּה 14
 Pramila badhé-paring Gusti Panjenenganipun dhateng-panjenengan pratandha Lah
[H5414](#) [H0136](#) [H1931](#) [H0226](#) [H2009](#)

הַעֲלֵמָה תְּרָה וַיִּלְדֵת בֵּן וַקְרָאת שְׁמוֹ עִמָּנוּ 15
 prawan ngandheg lan-nglairaken putra-jaler lan-piyambakipun-mastani asma-nipun Imanu
[H5959](#) [H3205](#) [H7121](#) [H8034](#) [H6005](#)

אֵל: 16
 EI
[H6005](#)

Awit saking punika Pangeran piyambak ingkang badhe paring pratandha dhumateng panjenengan dalem: Lah Sang Kenya badhe nggarbini saha badhe mbabar putra kakung sarta badhe ngasmakaken putranipun wau Imanuel.

בָּרַע	מָאוֹס	לְדַעְתּוֹ	יֵאבֵל	וּדְבַשׁ	הַמָּאָה	15
awon	nolak	kangge-mangertos-ipun	piyambakipun-badhé-nedha	lan-madu	Mertega	
		H3045	H0398	H1706		

בְּטוֹב:	וּבְחֹר
saé	lan-milih
	H0977

Panjenenganipun badhe dhahar kaniling susu tuwin maben ngantos saged nampik ingkang awon saha milih ingkang sae,

בְּטוֹב	וּבְחֹר	בָּרַע	מָאוֹס	הַנְּעָר	יָדַע	בְּטָרָם	כִּי	16
saé	lan-milih	awon	nolak	bocah	mangertos	saderengipun	Amargi	
	H0977			H5288	H3045	H2962		

שָׁנִי	מִפְּנֵי	אֲשֶׁר	אֵתָהּ	אֲשֶׁר	הָאֲדָמָה	תְּעוֹב
kalih	saking-ngajeng	ajrih	panjenengan	ingkang	tanah	badhé-dipuntilaraken
H8147	H6440	H6973			H0127	

מְלָכִיָּה:
ratu-ratunipun
H4428

awit saderengipun putra wau saged nampik ingkang awon tuwin milih ingkang sae, nagari ingkang ratunipun kecalih panjenengan dalem ajrihi punika badhe katilar suwung.

עֲמֻדָּא	וְעַל-	עֲלֵיָךְ	יְהוָה	יָבִיא	17
umat-panjenengan	lan-tumrap-	tumrap-panjenengan	Yéhuwah	Badhé-ndhatengaken	
			H3068	H0935	

סָמְפֻן	לֹא-	אֲשֶׁר	יָמִים	אָבִיָךְ	בֵּית	וְעַל-
sampun-rawuh	mboten-	ingkang	dinten-dinten	bapak-panjenengan	dalem	lan-tumrap-
H0935	H3808		H3117	H0001		

פַּ	אֲשִׁיר:	מְלָכָה	אֵת	יְהוּדָה	מֵעַל	אֶפְרַיִם	סוּר-	לְמִיּוֹם
¶	Asyur	ratu	-	Yehuda	saking	Efraim	kesah-	saking-dinten
	H0804	H4428	H0853	H3063		H0669	H5493	H3117

Pangeran Yehuwah badhe ndhatengaken dhumateng panjenengan dalem lan dhumateng kawula dalem sarta dhumateng kulawarga dalem dinten-dinten ingkang dereng nate wonten wiwit nalika Efraim nebihi Yehuda -- inggih punika ratu ing Asyur."

בְּקִצָּה	אֲשֶׁר	לְזָבוּב	יְהוָה	יִשְׂרָאֵל	הַהוּא	בֵּינוֹם	וְהָיָה	18
ing-pungkasan	ingkang	kangge-laler	Yéhuwah	badhé-nyuiti	punika	ing-dinten	Lan-dados	
		H2070	H3068	H8319	H1931	H3117	H1961	

אֲשִׁיר:	בְּאֶרֶץ	אֲשֶׁר	וְלִדְבוּרָה	מִצְרַיִם	יָאֲרֵי
Asyur	ing-tanah	ingkang	lan-kangge-tawon	Mesir	lepen-lepen
H0804	H0776		H1682	H4714	H2975

Ing dinten wau badhe kelampahan: Pangeran Yehuwah singsot nimbali laler ingkang wonten sungapaning pangpangipun benawi Nil, saha nimbali tawon ing tanah Asyur.

חֲבִיתוֹת	בְּנִחְלֵי	כֻלָּם	וְנָחִיו	וּבָאוּ	19
curam	ing-lembah-lembah	sedayanipun	lan-manggon	Lan-piyambakipun-badhé-rawuh	
H1327		H3605	H5117	H0935	

הַנְּחָלִים:	וּבְכֹל	הַנְּעֻצִים	וּבְכֹל	הַסָּלְעִים	וּבְנִקְיָן
panggonan-nginum	lan-ing-sedaya	pager-eri	lan-ing-sedaya	parang	lan-ing-rongrongan
H5097	H3605	H5285	H3605	H5553	H5357

Punika sadaya badhe dhateng tuwin mencok ing lembah-lembah ingkang sungil saha ing lowah-lowahing redi-redi parang, ing sakathahing pager eri sarta ing sakathahing pangenan.

20
 בְּעֵבְרֵי ing-seberang H5676
 הַשְּׂכִירָה ingkang-dipunsewa H7917
 בְּתֵעַר kaliyan-lading H8593
 אָדוּנִי Gusti H0136
 יִגְלִיחַ badhé-nyukur H1548
 הַהוּא punika H1931
 בֵּינוֹם Ing-dinten H3117

הַגְּגוֹן jenggot H2206
 אֶת- lan-uggi H0853
 וְגַם lan-uggi H1571
 הַרְנָלִים suku H7272
 וְשֵׁעַר lan-wulu H8181
 הַרְאֵשׁ sirah H0853
 אֶת- Asyur H0804
 בְּמִלְךָ kaliyan-ratu H4428
 נֶהָרְ לepen H5104

ס תְּסָפָה:
 ׀ badhé-dipunsingkiraken H5595

Ing dinten punika Pangeran badhe nyukur sirah tuwin rambuting pupu kalayan lading panyukuran ingkang dipun sambut saking sabranganing benawi Efrat, inggih punika ratu ing Asyur; malah lading wau inggih badhe nyukur jenggot pisan ngantos pandhes.

21
 זָאֵן: domba H6629
 וְשִׁתִּי- lan-kalih- H8147
 בֶּקָר sapi H1241
 עֹנֵלֶת sapi-dara H0376
 אִישׁ tiyang H2421
 יְחִיָּה- badhé-nguripi- H0376
 הַהוּא punika H1931
 בֵּינוֹם ing-dinten H3117
 וְהָיָה Lan-dados H1961

Ing dinten wau saben tiyang badhe ngingah lembu estri ingkang enem tuwin menda gembel kalih,

22
 כִּי- amargi-
 הַמָּאָה mertega
 יֹאכֵל piyambakipun-badhé-nedha H0398
 חֶלֶב susu H2461
 עֲשׂוֹת ndamel
 מִרְבַּם saking-kathah-ipun H7230
 וְהָיָה Lan-dados H1961

הָאָרֶץ: tanah H0776
 בְּקֶרֶב ing-tengah H1730
 הַנוֹתָר ingkang-kantun H3498
 כָּל- sedaya- H3605
 יֹאכֵל badhé-nedha H0398
 וְדָבַשׁ lan-madu H1706
 הַמָּאָה mertega

lan margi saking kathahing wedalipun susu, tiyang-tiyang lajeng badhe nedha kanil; lah kanil kaliyan maben badhe dipun tedha ing saben tiyang ingkang taksih wonten ing salebeting nagari.

23
 שָׁם mrika H8033
 יְהִיָּה- badhé-wonten- H1961
 אֲשֶׁר ingkang
 מְקוֹם papan H4725
 כָּל- sedaya- H3605
 יְהִיָּה- badhé- H1961
 הַהוּא punika H1931
 בֵּינוֹם ing-dinten H3117
 וְהָיָה Lan-dados H1961

יְהִיָּה: badhé- H1961
 וְלִשְׁתִּית lan-kangge-suket-eri H7898
 לְשִׁמִּיר kangge-eri H8068
 כֶּסֶף selaka H3701
 בְּאֵלֶיךָ kaliyan-sewu H0505
 נֶפֶן wit-anggur H1612
 אֵלֶיךָ sewu H0505

Ing dinten punika saben panggenan ingkang limrahipun kathukulan wit anggur sewu sarta ingkang reginipun sewu sekel salaka, badhe dados panggenaning piskucing saha rumput.

24
 וְשִׁתִּית lan-suket-eri H7898
 שְׁמִיר eri H8068
 כִּי- amargi-
 שְׁמָה mrika H8033
 יְבוּא badhé-rawuh H0935
 וּבְקִשְׁתָּה lan-kaliyan-gandhewa H7198
 בְּחֻצִים Kaliyan-panah H2678

הָאָרֶץ: tanah H0776
 כָּל- sedaya- H3605
 תְּהִיָּה badhé- H1961

Tiyang ingkang kesah mriku kapeksa mbekta panah lan gendhewa, amargi namung piskucing saha rumput thok wujudipun nagari wau sadaya.

תבוא badhé-rawuh H0935	לֹא- mboten- H3808	יַעֲדֵרֶוּן dipunpacul	בְּמַעְדָּר kaliyan-pacul H4576	אִשָּׁר ingkang	הַהָרִים gunung-gunung H2022	וְכָל Lan-sedaya H3605	
וּלְמַרְמָס lan-kangge-dipunidak H4823	שׁוֹר sapi H7794	לְמַשְׁלַח kangge-ngumbar	וְהָיָה Lan-badhé- H1961	וְשִׁית lan-suket-eri H7898	שָׁמִיר eri H8068	יֶרְאֵת ajrih H3374	מְרִיקָה mrika H8033
						פָּ דומבא H7716	

Makaten malih panjenengan dalem boten badhe wantun rawuh ing sakathahipun ereng-erenging redi ingkang limrahipun dipun paculi, amargi ajrih dhumateng piskucing saha rumput; namung lembu kaliyan menda ingkang saba wonten ing ngriku.